Отъ Ахж-Челебийско.

Записаль Ст. Н. Шишковъ.

1. Млада булка отива подиръ личенъ юнакъ.

- 1 Излеази, маічьу, да видиш, Какво са слоанцеа угреалу Сріоашту ф сріоашнана махалоа, Какво са алоансашса;
- 5 Дале́ ча мума ле́фтчара, Или́ ча мла́да нивча́ста? Ни ми́ ча мума́ ле́фтчара, Ами́ ча мла́да нивча́ста, На во́да ми ча тча́рнала,
- 10 На студенин а врисіув а. Де ва уварди копвалва;

Копсалса кончеа пусащеа, И нивеасти си думащеа: — Нивеасту мила и драга,

- 15 Милу ли ти са деатсану, Двана с теб да се зоамимса, Чи ми смеа лика, прилика, Каіну два строака иглика. — Іуначса луду и младу,
- 20 Ни ми ча милу дчатчану, «А шта сас тебча да доіда.

Слушана отъ Шина Дамилова въ с. Горие Райково.

2. Подаръци.

- Мари Тудору, Тудору, Ни наідеа ли са, Тудору, Фаф Чеатак селу да галиш, Ами загали, Тудору,
- Хаџи Дамеанувуну конеалеа,
 Ут Хаскускана кисабеа?
 Тудорка си му викашеа:
 Духодаі, льубеа, духодаі
- Фаф дсаньоан пу дваш и по триш, 10 Пак фаф нидсалса пу ше́с поати, Дано́ та ма́іка бсаньди́са,
- За зьоатчеа за дубро чьоаду. Станаха, та утидаха, Фаф Хаскускана касабоа,
- 15 Ф Хаскуву да са веанчеа ат, Ф Казанлык да са заселеат. Тудорка си му виканеа:

 Купи ми, ліубеа, купи ми, Казанлыуки неа кундуреа,
- 20 Хасвусву беалу діульбеньчеа, На ваклу челу еалтеанеа, На беала шиїва меаржеанеа.

3. Мома си избрала момъкъ.

- Хуро́ну са ча сто́рилу,
 Ф широ́кана ширин°а,
 Фаф глу́хувана гради́на.
 Наі-напре́ш хо́ру во́дчашча,
- 5 Партика Фима Томчьува, На две са плитьки плеатсаха, Та са кукона правсаха, Да меаса Вашеа Хажицка. Ду неса беашеа, варвеашеа
- 10 Партика Софа Костува; Та нема хильльо и никаква. Ду неча бъашча, варвчащъта Марийка бъалу момъчача; Нехи ча млогу хильльо ана,
- 15 Чи хи близу дьук-ан-ан, Дьук-ан-ан б-арберницана, Дену са збират момч-ата, Момч-ата абажийч-ата,

- Мариікининеа гальници.
 20 Ти́еа Мари́іки ви́каха:
 Мари́іку беага, Бо́зува,
 Когу штиш, мари́, да зеа́миш?
 Деа́ ли штиш То́мчеа Ко́льувеак,
 Йли штиш Ки́рка Ко́стувеак?
- 25 Ништоа ни Томчеа Кольувсак, Ништоа ни Кирка Костувсак. Издсази, маьчьу, поглеадаі, Ут дахан, ут Дари дсарса, Какви ми са се пудали
- 30 Ду тринса млади іунаци: Кустадин бакаржисана, И Хальку Псарпсарисана, И Маркувуну кайнчса. «А шта малсалса да ида,
- 35 Сас Коста Бакаржие анук Нах Чеатак селу гулеаму.

Тая пъсень е прънесена отъ Дарж-дере въ Устово и е записана по **Ахж-Челебийски** говоръ.

4. Мома си избрада момъкъ.

1 — Ги́нку, ма́ічина доапіторьу, Сти́га ми се́ди удвоа́нка, Удвоа́нка на пе́ньжьуркиноа, Сти́га са льу курди́суваі,

5 Ами ми флеази нах веатреа, Чи ти са душли мумарса. Кажи ми, Гинку деаштеарку, Кутра ракиса да пием, Кутри стафиди да садем?

15 Пу́ста му би́ла раки́са, Раки́са, жьо́альти стафи́ди! То́і ме́нса ни іо́а при́лика, Ага́ ми варви́, ма́лсалса, Низ Мага́шьуфусах на до́лу,

20 Та камеаньану таркалеа, Фаф реакана ми утхадат,

Слушани отъ Василка Дреева въ Устово.

Ами ми, маічьу, излази, На високина кьуппьува, Да си ми видипі, малала,

25 Какви ми са се пудали, Ут малка реака нагореа: Раікуску беалу копсалса, На врана конса сахашта, Ут Енижса си йдеашеа,

30 Нах Раікуву си варвеашеа, Та си за Гинка питашеа: — Гинку ліу, машка деавоіку, Гинку льу, пилеа писану, Ти зеами менеа, Гинку льу,

35 Та шта ти, Гинку, дончаса, Стугина рубіє ччарклича, ПІчасдчасе нови стамболча, Пчадчасе кара мажчарча. Гинка маіци си викашча:

40 — «А шта, мал«а л«а, да ида С Раікуску б«алу коп«ал«а, Де ну «а мен«а прилика.

5. Момъкъ наблюдавалъ годежъ.

1 — Момнеа леа мари хубава, Кой беашеа сношта дума ти На високинеа кьошкеувеа, На шеареанинеа меаньдереа,

5 На ситъничкинеа кафезеа? — Іуначеа, луду и младу, Зашток са тебеа да питаш, Кої беаше сношта у дума? Издушли беаха, іуначеа,

10 Маічини брать а, мень ўнци, Рўска штат, луду, да главі ат, На Писанукуну консалса, На Радса чьурбажисанук. Руску льу мари, хубава,

гуску льу мари, хуольа,

15 Ти са штиш сетьна пишмани,
Ага та, Руску, удьвадат
Фаф четри кайшти писани.

— Пукни са, трейсни, іунача
Раіу шта кайшта да гради,

20 Фаф Долну селу Раікуву, Ф бубаікувапа градина, Ду братувина кьошкьува.

Слушана отъ Василка Вълчева, въ с. Долно-Райково.

6. Мома иска по-скоро свадба.

1 — Излеази, ма́ічьу, по́глеадаі То́дурувинеа іулда́шеа, Как со́а са ро́адум реади́ли На висо́кана пла́нина.

Брут баха, маічьу, главени, Главени с поарстан манени, Лу за сам само лефтару. Хаіда и мента оглави, И за главену да ходтам,

10 Главену с главсаникувса! Маіка Тодуру викашса:

— Похуди, сину, похуди.

К° аштана да си уградиш, Счармі ° ана да си наплодиш,

15 Гиздилу да си направиш. — Малеа леа мила, малеалеа, Мень са са фтасал бубаіку, Коаштана да ми угради, Сеармьоана да ми направи,

20 Гиздилу да ми направи, Чи момеаченну ни чеака; Чи му мумареа духодат, Двамина близни кумпиеа, И дваминана теарзиеа.

Слушана отъ Стоянъ Тодоровъ, въ с. Долно-Дерекьой.

7. Рада и братовчедъ на хорото.

1 Сички моми на хурону, На леаву, Доінеалеа, на леаву; 1) Чи си саде́ Рада нема, Рада нема братучьоада,

5 Братучь о́ада по́арву братьчса. Де́ са наідса ко́псалсанцса,

Слушана отъ Василка Дреева въ Устово.

Копеалеанцеа чьубанчеанцеа, То си Ради одрумонеа: — Раду мари, беала Раду,

10 Дьоа да станим брат и сестра, Да та водоам на хурону.

8. Мома си избрала момъкъ.

 Даі си ма, маічьу, даі си ма, Фаф нашеана си махала, На чеарпочуну копеалеа! Кольчим как мипе фаф пжтеан,

И нах нам жеалну пугледва
 Сас нажеалени іучинки.
 — Мари, де гу си видеала,
 Теаі гу си беаеандисала,
 Толкуф си сеафдеа метнала?

- 10 Мари ми, малеалеа, малеалеа, Видеали са смеа, малеалеа, На студенинеа врисьувеа, Той пуја кончеа хранеану, Іа точеах вода студена.
- 15 Кончан му вода ни пие, За моінча бчали харкуми, И зоба си му ни іаде, За моіан алчан мчаньдильччак. Чьўдих се, маічьу, мислих се,

- 20 Как да му с°арца развалам: Уткачих бали харкуми, Конан му вода напуйх; Пустелих тенку маньдильча, Конан му зоба назубих,
- 25 И дара са сме дарили:
 Той мине перстен срибаран,
 Іа нигу кмрпа шеареана.
 Джштеарьу, мова майчина,
 Ни мой си сеафдеа опуска,
- 30 Бубаіку ти та ни дава:
 То́і на на́м пи є́ прили́ка.
 Мари́ ми, ми́ла ма́л ал а,
 Іа́ шта сас ни́гу да и́дам,
 Ч а и́ма с афд а на ми́н а,
- 35 Тоі на мин и іа на нигу; Тоі носи кьурча пошану, И носи боі паскьула.

9. Разговоръ.

- Момеачеа ваклу, чеарноку, Каде си стаіва тжрналу, Примрав прис чьузда махала?
 Тжрнала ми сам, тжрнала,
- 5 Самичка касметь да тржсеам, Самичка да се прудавам. — Момеачеа ваклу, чеарноку, Скапа ли ти іа пахана, Пахана и жеареамена?
- 10 Ск*апа •а, ск*апа, іуна́чеа:
 Два́т двана́дист•а стути́ни.
 Мо́мк•ач•а ва́клу, ч•арно́ку,

- Пустеалеаі тенку меаньдильчеа, Да ти набрусам пахана,
- 15 Пахана и жеареамена! — Іуначеа луду и младу, Дано ти пара ни соса, Пазареан да се развали: Минь маіка за тиб ни дава,
- 20 Минь маіка за тиб ни храни: Дворувеа ти са широки, Нимогам двореа да метам, Ни мога вода да носеам.

10. Лудъ отъ любовь.

- 1 Станчицеа, мари, душманчицеа, Сосва ми гали синанок ми, Сос гу гали, мари, сос гу слеади,
- Чим гу ми си, мари, излудила, 5 Тоі за тибеа, мари, ти за нигу. Лут, лут, мари, болеан леажи,

¹⁾ Припъвъ подиръ всеки стихъ.

На нугинеа, мари, букайнеа, На ржийнеа, кари, билеажийнеа,

Болеан леажи, мари, вжрзан сиди: 10 На шинкана, мари, ситеан синжирь. Станчицеа, мари, душманчицеа.

11. Ленива мома.

- 1 Ни варитеа се, іунаци, На вакли, шекли девоїви, Чи са іа малак измамих, На малка, шекла деавоіка.
- 5 Т*а́рнал б•ах ібрань да ібра, Беала пшиница да сеаса, И чеках льубеа да доідеа, Прогима да ми донеасе, Пладнина дойдеа, ни доідеа.
- 10 Iá си на гореа излеазах, Та ми нах силу пугледнах, Врить са кукен в кладеаха, Мо на се куке ни кади;

Отъ К. Александровъ въ с. Дарж-дере.

- Iá се пучьудих, пумислих: 15 Деа ли нах силу да слеаза, Деа ли нах гора да ида. Та чеа ми слеазах нах силу. Куга си у нам утидах, Чи си ми наідах деавоіка:
- 20 Главинка хи са ф главнинса, Рачинки хи са ф тоастону; Прис три на реки прнанисах, Дано се немідеа разбуди, Та чеа хи сварих прогима,
- 25 Та си и ние нахраних.

3. Пъсни изъ челедния животъ.

Отъ Ахж-Челебийско.

Записалъ Ст. Н. Шишковъ.

1. Злочеста булка.

1 — Калину, мова даштварьу, Дуде ми ни беа главена, Маіци беа тенка, висока, Маіци боа боала, чоарнова, 5 Уткак та маіка заглави,

Та маіци суха истахна.

Оти ли мова даштварьу? Чьўдиш се, маічьу, мислиш се: Iá ма, ма́ічьу льу, заглави́,

10 На нигалеану копсалса, Нигалеану, маічьу, нислеадеану, На смеах гу сам слеадила.

2. Връщанье на мажа отъ чужбина.

- 1 Турчин допадна, малкеа, момеа, на моминкини, На моминкини равни дворувеа. n 77 Ут кончеа слиза, и мома пита:
- Главина ли си, малкеа момеа, жинеана ли си? 5 — Ни сжи главина, турчинеа леа, с главеаницинеа,

" сас жинеанинеа: Ни сжм жинеана, Льуб•а си имам, забеагналу еа, 77 n " нито духода, Сей три гудини, 77 Нито духода, на хабер прата.

10 — Сеа да сти доідеа, малкеа момеа, мьужде да лиш¹) Мьужде́ да́ лиш, """ чернинеа очи, Чернинеа очи, тенвана снага? 77

¹) Да́ ли щешъ? — *Ред*.

— Мьужде са ни дават, турчинеа леа, чернинеа очи. Че́рнинеа очи, "тенкана снага; 15 Мьужде се дава, "тенкана риза, Тенкана риза, "ж**а́лт**у а**л**та́нч°а. — Сеа́ да сти доїдеа, ма́лкеа момеа, пузна́ ли гу штиш? — Пузна́ си гу шта, ту́рчинеа леа, пузна́ си гу шта: Тоі кончеа іаха, " та твону ме́са; . , " та тво ван меса;
" та тво ван меса;
" та тво на меса. 20 Тоі баскун носи, Тоі чибук писа Тоі руба носи, Турчин извади, малка момея, алтынеан п*арстеан, Та си гу митна, " " на моминкини, 25 На моминкини, " беалинеа ржки. I'a •а видила, " алтынеан п-арстеан, Чи си ми пузна " " пжрвуну льубеа,

Слушани отъ К. Александровъ въ с. Дара-дере.

3. Зетевъ подаръкъ.

1 Мальлеа, нах Мадань да идам, Мальлеа, Рашитеа да зьоамам! Врить си Хафизеа даваха, Брахим еа кавас неа дава:

5 — Неа мой го зимай, Хафизей, Рашить са сархош, писано; Той кога подса ф деаксансан, Беаз меарка писа виноно, Беас хеаса́п брай паринеа.

10 Паринеа и іалтеанеанеа.
— Брахимеа кава́с, Брахимеа,
Неа думи, кава́с, за не́га,
Ви́еа стеа с не́га аднакви́,
Аднакви́ сархо́ш, пиеани.

15 Рашить °ага са іопи́°а, Іармага́н ми се фта́хсова: Бе́ш кил°а б°а́ла пш°ани́ца, Іоч кил°а фасу́ль мада́нцки.

Слушана отъ Иссинъ Ахметовъ въ с. Топоклу.

Отъ Копривщица.

Записаль Ст. К. Стрезовъ.

1. Завръщанье на стопанина.

Рашке ле конахчике ле!
 Пет годин у вас дохождам,
 Петстотин гроша похарчих,
 В очи та не сам погледнал.

5 С уста ти не сам подумал, Сега шта да та погледна И с уста шта ти подумам: Има ли конак за іунак И топал ахмр за коньа?

10 А Рашка си му думаше:
— Аз имам стара свекржва,
Да ида да іа попитам,
Има ли конак за іунак,
И топал ахжр за коньа!

15 Свекржва Рашки думаше: — Аіде го, булка, прибери,

Слушана отъ Анастасия Хрельова.

Че и наш Тодар тжі оди. Та па си іунак прибрале, Іунак си Рашка питаше:

20 — Рашке ле, конахчике ле: Като іутиде млад Тодар, Че што ти іостави млад Тодар?

А Рашка си му думаще: — Тоі ми іостави пръстенат,

25 Прмстенат армазат, И тоі си іузе другніат, Та си сжс него іутиде Еі сега седем години. Іунак извади пржстенат,

30 Пристенат, армазат, Та си го каза на Рашка, Та са се двама познале.